

Wymagania wynikające z zasady praworządności dla unijnego prawa konkurencji

Wyrok Sądu UE z 9.02.2022 r. w sprawie Sped-Pro (sprawa T-791/19) jest przełomowym orzeczeniem w ramach dyskusji na temat standardów praworządności w prawie UE. Sąd ten orzekł bowiem, że Komisja Europejska przed podjęciem decyzji o tym, czy krajowy organ ochrony konkurencji jest w stanie rozpatrzyć – w miejsce KE – skargę na nadużycie pozycji dominującej, ma obowiązek upewnienia się, czy ten organ może chronić w wystarczającym stopniu prawa podmiotu składającego skargę. Odnosi się to do sytuacji, gdy w danym państwie członkowskim (w tym przypadku – w Polsce) istnieją systemowe nieprawidłowości w zakresie przestrzegania praworządności, mogące zagrozić niezależności tego organu. Tym samym, wyrok w sprawie Sped-Pro stanowi próbę rozszerzenia na prawo gospodarcze UE (prawo konkurencji) zastosowania tzw. testu L.M., znanego z postępowania karnego, a wprowadzonego w głośnym wyroku TS z 25.07.2018 r., C-216/18 PPU. Omawiany wyrok Sądu UE pokazuje zatem możliwe praktyczne implikacje naruszenia praworządności w obszarze prawa konkurencji.

W prezentowanym numerze autorzy podejmują próbę analizy tego wyroku z różnych perspektyw.

Maciej Bernatt i Marta Sznajder wyjaśniają sposób zastosowania testu L.M. w sprawie Sped Pro oraz definiują pojęcie niezależności organu ochrony konkurencji, rozróżniając pomiędzy niezależnością formalną i faktyczną oraz wyróżniając kluczowe czynniki oceny niezależności organu. Piotr Bogdanowicz wskazuje na potencjalne trudności związane ze skutecznym zastosowaniem testu L.M. w prawie konkurencji. Barbara Grabowska-Moroz zastanawia się, czy zastosowanie testu L.M. w nowym kontekście jest w stanie okazać się istotnym czynnikiem służącym przeciwdziałaniu postępującemu zjawisku erozji praworządności w państwach członkowskich UE. Małgorzata Kozak przedstawia ramy prawne mechanizmu skargi do Komisji Europejskiej na naruszenia art. 101–102 TFUE i zakres uznania Komisji w tym zakresie. Jacek Mainardi omawia możliwość zastosowania rozumowania Sądu UE w sprawach z zakresu kontroli koncentracji. Monika Woźniak-Cichuta przedstawia problematykę badania przez sądy krajowe niezależności organu ochrony konkurencji i stara się odpowiedzieć na pytanie, czy analizowany wyrok powinien wpłynąć na praktykę sądów krajowych w kontekście analizy kwestii niezależności Prezesa UOKiK.

Rada Naukowa i Kolegium Redakcyjne EPS składają wielkie podziękowania Panom dr hab. Maciejowi Bernattowi i dr hab. Piotrowi Bogdanowiczowi, profesorom Uniwersytetu Warszawskiego, za sformowanie grupy badawczej dla przygotowania artykułów zamieszczonych w niniejszym numerze naszego czasopisma i merytoryczną opiekę nad przedłożonymi tekstami. Publikowane tu artykuły stanowią pokłosie seminarium naukowego zorganizowanego przez działające na Uniwersytecie Warszawskim Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych oraz Katedrę Prawa Europejskiego.

Profesor Stanisław Biernat
Redaktor Naczelny „EPS”

Requirements Resulting from the Rule of Law for EU Competition Law

The judgment of the General Court of the EU issued on 9 February 2022 in the Sped-Pro case (Case T-791/19) is a landmark ruling for the discussion on the rule of law standards in EU law. Indeed, the Court ruled that the European Commission, before deciding whether a national competition authority is in a position to deal – instead of the EC – with a complaint about an abuse of dominant position, is obliged to ascertain whether that authority can sufficiently protect the rights of the complainant. This refers to situations where there are systemic deficiencies in the rule of law in a given Member State (in this case, Poland), which could jeopardize the independence of this body. Thus, the Sped-Pro judgment is an attempt at extending to EU commercial law (competition law) the application of the so-called L.M. test, known from criminal proceedings and introduced in the famous CJ judgment of 25 July 2018, C-216/18 PPU. Therefore, this judgment of the General Court of the EU shows the possible practical implications of a breach of the rule of law in the area of competition law.

In the present issue, authors attempt to analyse this judgment from different perspectives.

Maciej Bernatt and Marta Sznajder explain how the L.M. test was applied in the Sped Pro case and define the concept of independence of a competition authority, distinguishing between formal and de facto independence and highlighting key factors for assessing an authority's independence. Piotr Bogdanowicz points out the potential difficulties associated with the effective application of the L.M. test in competition law. Barbara Grabowska-Moroz wonders whether applying the L.M. test in a new context can become an important factor in counteracting the progressive erosion of the rule of law in EU Member States. Małgorzata Kozak outlines the legal framework of the mechanism of complaints to the European Commission alleging infringements of Articles 101–102 TFEU and the Commission's margin of discretion in this regard. Jacek Mainardi discusses the applicability of the General Court's reasoning to concentration control cases. Monika Woźniak-Cichuta presents the issue of national courts examining the independence of the competition authority and tries to answer the question whether the analysed judgment should influence the practice of national courts in the context of analysing the independence of the President of the Office for the Competition and Consumer Protection.

The Academic Council and Editorial Board of EPS would like to express their sincere thanks to dr Maciej Bernatt and dr Piotr Bogdanowicz, professors of the University of Warsaw, for creating a research group which prepared the articles included in this issue of our journal and for their substantive supervision over the submitted texts. The articles published here are the outcome of a research seminar organized by the Centre for Antitrust and Regulatory Studies and the Department of European Law of the University of Warsaw.

Professor Stanisław Biernat
‘EPS’ Editor-in-Chief